

[apečkoviny]

Informačné noviny 48. ročníka súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov

akademický prešov

48.ročník
Súťaž umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska

študentské divadlo, vlastná literárna tvorba, umelecký prednes, umelecký preklad

27.4. - 1.5.2014

„Vysokoškoláci mestu, mesto vysokoškolákom!“

ALKALMI FORMÁCIÓ (HU) GEORG BÜCHNER WOYZECK: TRANS [off off]

Teatr Ósmego Dnia a Teatr Provisorium, ktoré sa pokúšali o umelecké experimenty v ostrom kontraste s tradičným repertoárom. Ich činnosť bola často predmetom politických perzekúcií zo strany komunistického režimu.

Umelecký súbor AR je jedným z najdôležitejších alternatívnych divadiel v Poľsku. Vzniklo v roku 1973 vo Varšave, jeho zakladateľom a umeleckým riaditeľom bol Wojciech Krukowski (1944 – 2014). Jednou z hlavných črt divadla je vizuálne rozprávanie. Umelecké pole pôsobnosti tvorcov kolíše na hranici divadla, výtvarného umenia, performance a filmu. V procese tvorby využívajú pohyb, priestor a sociálny odkaz, ktorý sa však nemusí vylučovať s umeleckým radikalizmom. Predstavenia AR mohli vidieť diváci takmer vo všetkých krajinách Európy a Ameriky.

Na AP 2014 sa predstavia s dvomi produkciami. „Výraznie. W milczeniu.“ (Výrazne. V mlčaní; pouličné divadlo) a „Chińska lekcja“ (Čínska lekcia).

VÝRAZNE. V MLČANÍ.

Projekt, réžia: Wojciech Krukowski | Hrajú: Janusz Baldyga, Cezary Marczak, Jolanta Krukowska, Zbigniew Olkiewicz, Krzysztof Żwirblis | Technická úprava: Jan Pieniążek, Jarosław Żwirblis

Hra je manifestáciou lapidárnej komunikácie. Kompozícia predstavenia je založená na hre so slovami a zároveň využívaní svetelných panelov / kociek, ktoré sú prostriedkom postupného odhalovania či vytvárania odkazov. Hry AR sa dotýkajú dvoch druhov kontextov: 1. Historického kontextu, 2. Aktuálnej politickej situácie.

Ide o monumentálne predstavenie, kde modelovú situáciu herci rozohrávajú na rozľahlom priestranstve. Prvýkrát ju herci AR realizovali na domácej pôde vo Varšave. Predstavenie herci realizovali mimo divadelný priestor na protiláhových brehoch Visly, kde hrali dve skupiny hercov. Obe skupiny realizujú vlastný proces „výstavby“. Vo finálnej akcii herci vyplňajú svietiace kocky z úvodnej scény, ktoré spočiatku pôsobili ako abstraktné, geometrické svietiace tvary, ktoré postupne v procese predstavenia preberajú konkrétnu podobu písmen, tie sa vo finálnej fáze stávajú čitateľným odkazom. Vo Varšavskej realizácii boli v hre využité a vypísané slová, ktoré sa týkali historického kontextu tohto mesta. Z ľavého brehu Visly bola viditeľná výzva: „Pozerať“, na druhom brehu odkaz, ktorý bol zároveň odpoveďou „Pamätaj“.

Podobný princíp využívali herci pri realizácii predstavení v ďalších mestách. V podstate išlo o iné – nové predstavenia i keď boli z rovnakého cyklu. Ďalšie predstavenie sa uskutočnilo na obidvoch brehoch Mataňského jazera v Poznani. Posolstvá boli budované rovnakým spôsobom, dotýkali sa politického kontextu. Prvá skupina hercov vytvárala reľáciu slov: „Poznaj – Vyberaj“ druhá realizovaná na ďalší deň: „Neporovnaj – Porovnaj“. Podobný efekt hry slov bol použitý v projekte realizovanom vo Frankfurtke nad Odrou. Text budovaný vo finálnej fáze hry tvoril na poľskom brehu „Oder Du“. Text budovaný na brehu nemeckom (čítaný z brehu poľského) tvoril metatext: „Albo ty“. Sumárne možno tento typ alternatívnej produkcie považovať za typ alúzie spoločenskej i politickej.

ČÍNSKA LEKCIA

V úvode sa predstavia so súborom niekoľkých krátkych pefromance, ktoré nie sú so sebou príbehovo alebo štruktúrne prepojené. Ich základnou vlastnosťou je formálna jednota vizuálneho jazyka. V konečnom dôsledku však nastavujú analytické zrkadlo spôsobom správania v skupine. Nemenej dôležité je vnímanie odkazu Čínskej lekcie, ktorý reflektuje politické a mravné premeny v poslednom čase.

Hra na motívy nemeckého dramatika, prozaika, revolucionára a politického publicistu predmarcového obdobia. Napriek tomu, že počas svojho krátkeho života napísal iba niekoľko diel patrí k najvýznamnejším nemeckým spisovateľom.

Divadelná dráma zúfalého a nešťastného vojaka, ktorému ubližuje jeho okolie natoľko, že si dokáže len veľmi ťažko zachovať zdravý rozum a ľudskú dôstojnosť, napísal okolo roku 1830 mladý nemecký autor podľa skutočnej udalosti Jahanna Christiana Woyzecka, ktorý v Nemecku v roku 1821 zo žiarlivosti ubodal svoju ženu a následne bol odsúdený a popravený.

Spracovanie Alkalmi Formáció je však osobitý, aktualizované a pôvodná téma G. Büchnera prešla výraznou transformáciou.

VÁZENÍ CESTUJÍCÍ!

Sprievodcovia po ceste: Bánfoldi Szilárd, Botka Dóra, Kállai Ákos, Veres Kitti | Navigátor: Erlauer Balázs | Výbava: Kállai Ákos Letáky: Kovács A. Gyula | Organizátor cesty: Petró Annamari | Hlavný organizátor: Kállai Ákos a Szilágyi Szabolcs

Naše motto: Najrajšie sa leskne kvapka potu našich Cestujúcich.

Vedenie spoločnosti AF TRAVEL od svojho vzniku neochvejne presadzuje jednu líniu: našim cieľom je znepokojenie divákov, ich znervózňovanie a vychyľovanie z noriem. Ani na tejto ceste neponúkame nič nové. Ak sa teda chcete konfrontovať s vlastnými nočnými morami a úzkosťami vo frustrovanom prostredí, tak naša ponuka je tu práve pre Vás. Odborne pripravená posádka sa postará, že budete dokonale zneužití a Vaše požiadavky budeme celkovo ignorovať. Pre nás je kľúčová Vaša Kalvária. Keďže svieži jarový optimizmus nám nepraje, musíme dnes preniknúť ešte do hlbších a tajomnejších zákutí! Odmenou bude dušu trýzniaci balzam a švédске stoly.

Naša cesta má špeciálny charakter, počet cestujúcich je obmedzený, preto Vás prosíme o presnosť a dochvilnosť! Nahlasení budú uprednostnení, ale poradovník bude aj na mieste predstavenia.

Za spoluprácu pri preklade maďarských materiálov o súbore Alkalmi Formáció ďakujeme doc. PhDr. Petrovi Kášovi, CSC.

ZRIADOVATELIA AP 2014: Rektorát Prešovskej univerzity, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo kultúry SR, Poľský inštitút. **PARTNERI AP 2014:** Inštitút estetiky a umeleckej kultúry FF PU, Inštitút ukrajinských a stredo-európskych štúdií FF PU. **ORGANIZAČNÝ ŠTAB AP 2014:** prof. PhDr. Karol Horák, CSC., Mgr. Eva Kušnírová, PhD., PhDr. Miron Pulkan, PhD., Mgr. Diana Laciaková, Mgr. Jozefína Šutáková, Ing. Peter Novák, doc. PhDr. Peter Káša, CSC., Mária Patlavič, Mgr. Štefan Koľšovský. **Adresa štábu:** Budova Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity, Ul. 17 novembra č. 1, 080 78 Prešov, 4. poschodie, č. dv. 451, tel.: (051) 75 708 03, email: kusnirov@unipo.sk, facebook: Akademický Prešov. **APEČKOVINY, PRÍLEŽITOSTNÉ VYDANIE K AP 2014 Redakcia:** PhDr. Miron Pulkan, PhD., Mgr. Jozefína Šutáková. **Prispevky:** Alexandra Štofaníková, Stanislava Džadoňová, Andrea Šafranová, Alica Bröstlová, Ivana Pajkošová, Lenka Kobulská, Katarína Haliková. **Grafická úprava:** Peter Medvič. **Autor plagátu AP 2014:** Ján Šmajda. **Administrátor webovej stránky o AP** www.ff.unipo.sk/ap: Mário Patlavič.

Ministerstvo kultúry SR | Rektorát PU v Prešove | Ministerstvo školstva SR
Poľský inštitút Bratislava | OZ Akademický Prešov

[úvodnéslovo] Karol Horák

PÁR SLOV NA ÚVOD

Akokoľvek by sa to zdalo neuveriteľné – 48. ročník Akademického Prešova signalizuje, že toto podujatie onedlho oslávi neuveriteľné „abrahámoviny“. Na začiatku boli pochybnosti, či podujatie tohto typu nie je iba želané dieťa administrátorov príslušných ministerstiev (školsťva i kultúry) a mládežníckych organizácií, no práve organizačné schopnosti predstaviteľov prešovských vysokých škôl s podporou Rektoriátu PU a predovšetkým umelecké tvorivé zázemie viacerých generácií prešovských vysokoškolákov rozhodli o tom, že sa Akademický Prešov stal na dlhé desaťročia fórom pre umeleckú konfrontáciu svojich produkcií mladých vysokoškolákov, ktorí sa po absolvovaní štúdiá stanú predstaviteľmi kultivovanej slovenskej inteligencie.

Vo viacerých divadelných produkciách – ale aj v textoch vlastnej literárnej tvorby – je zrejme úsilie tvorcov riešiť problémové situácie, no so zámerom oslabiť latentnú tvorivú predispozíciu mladého tvorca nie v príklone k aktualizáciám publicistickeho charakteru, alebo k stvárneniu iba drastických bizarností žitých skutočností, ale s ambíciou vidieť svet s intelektuálnym nadhľadom a s vedomým úsilím o esteticky kódovanú výpoveď. To neznamená, že v dramaturgii Akademického Prešova nemajú svoje miesto tie umelecké výpovede, v ktorých sa objavujú nové významy generácie interpretovaného sveta, pričom v nich neraz prekvapujúco dominuje mnohoznačnosť, ktorá čaká na svojho prijímateľa, aby sa rozhodol pre individuálne dekodovanie. Aj keď spomínané skupiny prístupov k interpretácii sveta by mohli tvoriť „akoby“ krajné „mantinely“ tohto umeleckého ihriska, predsa len obom je spoločná ambícia byť nezávislými a pokúsiť sa o čo najadekvátnejší obraz stavu vedomia individua. Generačnej interpretácii sveta dominuje svojjský dištanc od racionality – a prekvapujúcou je možno kritika materializmu, ale aj individualizmu (a keby sme

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

TEATR PRZEDMIĘSCIE, RZESZOW OBIETNICA [off off]

Autor textu, réžia – Aneta Adamska | Hudba: Jakub Adamski | Hrajú: Aneta Adamska, Jakub Adamski, Łukasz Lisowski, Paweł Sroka, Maćiej Szukała, Iwona Żytecka

O súbore

Teatr Przedmieście vznikol v roku 2001 iniciatívou Anety Adamskej – vytvorila dôslednú víziu vedenia súboru i práce na produkciách. V auguste 2006 skupina presunula svoje sídlo do Lancutu, kde pracovali do roku 2010. Vo všeobecnosti divadlo však všetky produkcie tvorí v Rzeszowe. Rovnako je iniciátorom i organizátorom rôznych podujatí regionálneho, celopolského alebo medzinárodného rozsahu. Teatr Przedmieście bol ocenený za svoju produkciu a môže sa pyšiť mnohými oceneniami z festivalov v Poľsku i Európe.

O Anete Adamskej

Je autorkou prvej nezávislej divadelnej scény v Podkarpátí. V roku 2010 založila v Rzeszowe Centrum divadelnej tvorby, pre deti, mládež a dorast, ktoré pracuje pod záštitou poetycky Teatru Przedmieście.

Je prapôvodcom a organizátorom umelecko-vedeckého festivalu „Zdroj pamäte“. Grotowski – Kantor – Szajna, Literárnych večerov s majstrami slova, Medzinárodných stretnutí Alternatívneho divadla „Ľančucke divadelné noci“, Národných workshopov a autorských workshopov „Cesty žien“. Tvorí množstvo najrôznejších workshopov v kraji i za jeho hranicami, napr. Rím, Barcelona, Frankfurt atď. a rovnako s mnohými divadelnými a inštitúciami v Poľsku.

Obietnica / Prísľub

Predstavenie predostiera obraz o tom, že v našich životoch sa odohrávajú najrôznejšie histórie, ktoré sa vymykajú akýmkoľvek definíciám. Prelomové obrazy, ktoré v behu rokov vyúsťia do momentov symbolických a zároveň sa v čase - behu stávajú vážnejšími. V našich životoch sa odohrávajú príbehy, ktoré ponúkajú pohľad

M.P.

na udalosť, okamih, ktorý je v našom živote uzlový, nie preto, aby sme mu porozumeli, ale preto, aby sme ten istý okamih mohli prežiť znova.

Moja matka mi vyrozprávala históriu počatia, narodenia a potom dočasnej smrti svojho dieťaťa najmenej raz ročne. Viac ako tridsať rokov ma ponára do mýtickéj krajiny svojich prežitkov a vnútorného hlasu, odhrňajúc iný, nový závoj tajomstva, ktoré sa kedysi stalo. Moja matka plače vždy, keď začína svoje rozprávanie o nádeji, vojne, chorobe, anjeloch, osude i predurčení.

Nadišiel moment, aby som i ja sama nasiaknutá touto históriou pridala príbeh, ktorý však ponúknem po svojom. Zhodou okolností ma na tejto ceste sprevádza môj starší syn, ktorý je v tejto hre i v civilnom živote, môj dych, moja nádej. Udalosti z pred tridsiatich rokov sa stali zmysluplnými.

Získaním tohto príbehu sa vrátil môj pokoj a istota, že všetko, čo sa udialo bolo tak, ako malo byť.

PREŠOV
PODMIENKY VIZUÁLNE KOMUNIKÁCIE | WORKSHOP
25.-26.4.
Súčasné, študentského divadla PU,
Ul. 17. novembra č. 1

26.4. o 13.00 hod.
Filozofická fakulta PU,
Ul. 17. novembra č. 1, miestnosť č. 94,
Janovra 77

27.4. o 21.00 hod.
VÝRAZNE. V MLČANÍ | MESTSKÁ AKCIA
Prestor pred Divadlom Jonáša Záborského,
Nám. legionárov 6

ČÍNSKA LEKICIA | DIVADELNÉ PREDSTAVENIE
28.4. o 20.45 hod.
Divadlo Alexandra Duchnoviča,
Janovra 77

Viac na: www.polinat.sk

tyždeň : RÁDIO_FM YU k o d

Spolufinancované dotáciou Ministra kultúry
a národného dedičstva Poľskej republiky

POŁSKY
INSTYTUT
BUDOWIA

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

AKADEMIA RUCCHU (DĄLEJ AR) WAR- SZAWA (PL) [off off]

„Alternatívne divadlo je jedno vrece, do ktorého možno dnes hodiť všetko. Od estetizujúceho a nostalgického divadla po politické plagáty. (...) Je čoraz menej spoločných hodnôt, čoraz väčšia nejednotnosť, čoraz väčší svetonáporový chaos.“

KORNAS, T.: Wszytko sie wymieszalo.
In: OSTROWSKA, J. – TYSZKA, J.: Szklce o teatrze
alternatywnym. Poznań: Wydawnictwo
naukowe UAM, 2004, s.65.)

Poľské alternatívne divadlo začalo hrať významnú úlohu začiatkom 70. rokov 20. storočia. Tvorili ho rôzne študentské súbory, ako Akademia Ruchu,

SVET V OBRATOCH

Nedlho pred štartom AP nás prekvapila správa o úmrtí prozaika Ladislava Baileka. My si ho pripomíname aj ako dlhoročného porotcu v kategórii vlastnej literárnej tvorby na našom festivale (70. – 80. roky 20. storočia). Nebol teoretik literatúry, ale bol poučeným autorom, ktorý vedel inšpirovať rad mladých autorov – vysokoškolákov, ktorí sa vyhranovali ako budúci spisovatelia na AP. To nie je málo. Česť jeho pamiatke.

Zahrievacie kolo AP Absolvovali účastníci besedy – Mediálny tvorca dnes (20. 4. 2014). Neformálna beseda s Mgr. P. Himičom, PhD., riaditeľom Štátneho divadla Košice a PhDr. Jozefom Puchalom, PhD., rektorom RTVS Košice predznamenal tvorivú klímu, ktorá by mohla dominovať na 48. ročníku AP.

ŠÍP AXI o(LÓGA)

ŠD FF PU Prešov pokračuje v rozvíjaní svojho „pohybovo-slovného“ typu divadla, ako ho naznačil tento súbor vo vývine od 60. rokov

rozumieť sa, i keď v mnohom nám ide o spoločný záujem. „BEZ NEBEZPEČÍ JE HRA CHLADNÁ“. Autorská hra Jany Mícenkovej je rozdelená do 4 GAMEs, ktoré existujú ako samostatné celky alebo príbehy. Spája ich základná myšlienka rozkladu vzťahových relácií a prvotný problém ne – komunikácie medzi postavami. Spomínaný rozklad alebo dekonštrukcia medziludských vzťahov je formálne vyjadrená dekonštrukciou hry, času a textu.

DIVADLO DNO (CZ) DEN DNA [off off]

DIVADLO DNO je nezávislá alternatívna divadelná skupina bez vlastnej scény. Založili ju herci, hudobníci, výtvarníci a študenti v Hradci Králové v roku 2000. Od roku 2004 funguje ako občianske združenie, ktoré zastrešuje rôzne divadelné, hudobné a výtvarné projekty.

Foto: Nekrogames

SPOLUPRACUJTE

AP už popri tradičných súťažných disciplínach ponúka priestor a stáva sa médiom pre všetkých tých, ktorí píšom, fotografujú a chytia pestrofarebné momenty festivalu – dojmy z predstavení, kritické príspevky, krátke reflexie, momentky, okamihy, zlomky a úlomky času – priestorových súradníc, mimo divadelného priestoru, ale i sprievodných podujatí.

Kontakt: jozefina.stefanska88@gmail.com

Vopred ďakujeme!

Na všetky podujatia vstup voľný!

Foto: Gunagu - Sado

GUNAGU, BRATISLAVA V. KLIMÁČEK: SADO (LÁSKA V EURÓPE) [off]

Scéna: Peter Janků | Kostýmy: Renáta Ormandíková | Hudba: Peč Uherčík | Réžia: Karol Vosátko | Hrajú: Eva Sakalová, Štefan Martinič, Tomáš Palonder / alt. Jerry Szabo, Svetlana Janišová

Výrazným znakom hier „Made in GUNAGU“ je humor - miestami čierne a „cool“, ktorý najlepšie vystihuje hodnotový a citový zväzok začiatku tretieho tisícročia. Aj k najväznejším témam sa divadlo vyjadruje prostredníctvom humoru. Programovo vytvára autorské hry, písané priamo „na telo“ hercom. Vo svojej dramaturgii strieďa metódu kolektívnej tvorby. Inšpirácie GUNAGU sú dvojaké: intelektuálne a zážitkové. Intelektuálnu stránku predstavuje alúzia, citát a výpožička, zážitkovú výjav odporozorovaný zo života (často karikovaný alebo spracovaný do podoby gagu).

Čo sa stane, ak sa stretne slovenská herečka, rakúsky režisér, nemecká scénografka a francúzsky skladateľ? To sú postavy Klimáčkovej čiernej komédie, ktoré sa vzájomne zvädzajú a hovoria o láske, no nedokážu sa milovať.

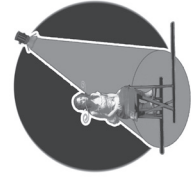
Hra o Európanoch prvej a druhej kategórie, ako aj o tom, že mať rád bližšieho svojho je veľmi ťažké, keď mám voči nemu dlhoročné predsudky.

ZAHRANIČNÍ HOSTIA

DIVADELNÁ SPOLOČNOSŤ JANY MÍ- CENKOVEJ (CZ) NEKROGAMES [off off]

**Scenár a réžia: Jana Mícenková | Scénografia: Petra Lebdušková
Kostýmy: Markéta Šafáriková | Choreografia: Petra Pellarová
Lighting design: Reiner Nagel | Produkcia: Martina Balážová / Jana Mícenková | Hrajú: Martina Balážová, Pavla Drtinová / Tereza Vrtová, Rostislav Trtík, Karel Pokorný, Ondřej Lemon**

NEKROGAMES je cynická tragikomédia o ľudskej samote, rozdvajeniach, sebaeduktivite a o ľudskej ne – komunikácii, neschopnosti do-

Prolog AP

23. 4. 2014 Streda
11.00 hod.

Študentské divadlo FF PU v Prešove
Konšpirácia alebo Homo etudensís
Skúšobňa ŠD FF ON

16. 00 hod.
ŠD VYDI Nitra

Rozhodnutie pre zajtrajšok a možno len Peter
a Lucia VS DAD ON

25. 4. 2014 Piatok

10. 00 hod.

Divadelná dielňa Akademia Ruchu
Varšava (PL) Podmienky vizuálnej komunikácie
MS DAD

UNIVERZITA DIVADLA

13. 00 hod.

Prednáška Akademia Ruchu Varšava (PL)
Miesto. Pole akcie. č. m. 94 VŠA

15. 00 hod.

Súťaž v umeleckom prednese č. m. 83 VŠA

27. 4. 2014 Nedeľa

11. 00 hod.

Odborný seminár Alternatívne divadlo dnes

15. 00 hod.

Divadlo poézie Malá scéna
Bratislava/Prešov Hviezdoslavov MS DAD ON

16. 00 hod.

Študentské divadlo P.A.D.A.K. PF PU
A. Popescu: Obchod s hračkami MS DAD ON

Slavnosť otvorenia Akademické Prešova
VS DAD

17. 00 hod.

GUNAGU Bratislava
V. Klimáček Sado (láska v Európe) VS DAD OFF

18. 30 hod.

OZ Ja a My, Katedra hudby PF UKF Nitra
Arpád Dápra MS DAD ON

19. 10 hod.

OZ Ja a My, Katedra hudby PF UKF Nitra
B. Gašpercová Darca spomienok VS DAD ON

19. 30 hod.

OZ Ja a My, Katedra hudby PF UKF Nitra
T. Zárčeky: Láskaz doľa VS DAD ON

20. 15 hod.

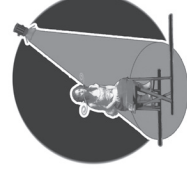
OZ Ja a My, Katedra hudby PF UKF Nitra
M. Budinský Ako som sa skamarátil s prácou MS
DAD ON

21. 00 hod.

Akademia Ruchu Varšava (PL)
Kol.: Výrazne. V milčani (pouličné divadlo) pred
DIZ OFF OFF

PROGRAM AKADEMICKÉHO PREŠOVA 2014

NAJ s.r.o., J. Jendričovský, P. G. Hrbatý, Potkan
potkanovi človekom **UPC Jarkova ON**

19. 00 hod.

Divadlo Thália Košice P. Kárpát: Jedermann
VS DAD OFF

21. 45 hod.

Divadlo P.A.T. Bratislava
S. Daubnerová: M. H. L. exp.sála DIZ OFF

1.5.2014 Štvrtok

14. 00 hod.

Déjaj my KFJL FF PU
M. Pascal: On ne peut pas s'entendre avec tout
MS DAD ON

15. 00 hod.

Prezentácia divadelných workshopov
ŠD FF PU, NAJ s.r.o.

16. 00 hod.

Divadelná spoločnosť Jany Mícenkovej (ČR)
J. Mícenková: NEKROGAMES VS DAD OFF OFF

18. 00 hod.

Slovenské komorné divadlo Martin
P. Oufrednik: Europeana - Stručné dejiny 20.
storočia HB DIZ OFF

20. 00 hod.

Divadlo DNO (ČR) Den Dna MS DAD OFF OFF

21. 15 hod.

Koncert: TROJKA Luzany Homolovej | Christiania
ON

21. 15 hod.

Súťažné divadelné predstavenia
OFF

21. 15 hod.

Nesúťažné divadelné predstavenia
OFF OFF

21. 15 hod.

Zahrančné nesúťažné profesionálne alebo
alternatívne divadelné súbory
VS DAD

21. 15 hod.

Veľká scéna Divadla Alexandra Duchoviča Prešov
MS DAD

21. 15 hod.

Malá scéna Divadla Alexandra Duchoviča Prešov
Experimentálna sála DIZ

21. 15 hod.

Hlavná budova DIZ Prešov
UK PU

21. 15 hod.

Univerzitná knižnica PU Prešov
Skúšobňa ŠD FF PU

21. 15 hod.

Starý internát PU, suterén
Organizátori si vyhradzujú právo na zmenu
programu. Sledujte na:
[http://www.ff.unipo.sk/ap/index.php?page=](http://www.ff.unipo.sk/ap/index.php?page=program)

23. 4. 2014

Vstup na všetky podujatia voľný.
DAD ON

UNIVERZITA DIVADLA

25.4.2014 o 13.00 hod., č. m. 94 VŠA

Prednáška Akademia Ruchu Warszawa: Miesto. Pole akcie.

27.4.2014 o 11.00 hod., VŠA

Prof. PhDr. Karol Horák, CSc. a kol.: Alternatívne divadlo dnes (odborný seminár).

28.4.2014 o 11.00 hod., č. m. 192

PhDr. Andrej Matášík, PhD.: Počiatky slovenského profesionálneho divadla II. (Prednáška, pripravená v spolupráci s FF PU Prešov v rámci AP 2014, projekt Agentúry na podporu vedy a výskumu č. APVV-0619-10.)

PhDr. Elena Knopová, PhD.: Dramaturgicko – inscenačný profil slovenského činoherného divadla po roku 2000.

(Prednáška, pripravená v spolupráci s FF PU Prešov v rámci AP 2014, projekt Agentúry na podporu vedy a výskumu č. APVV-0619-10.)

30.4.2014 o 8.00-13.00 hod., VS DAD

DRAMAFEST.

30.4.2014 o 13.00 hod., č. m. 192

Doc. Mgr. M. Ballay, PhD.: Poetika medzinárodného divadelného štúdia Farma v jaskyni.

UNIVERZITA LITERATÚRY

28.4.2014 o 13.30 hod., UK PU

PhDr. M. Richter: O nezávislosti nezávislých.

29.4.2014 o 12.00 hod., UK PU

PhDr. Peter Milčák, PhD. a kol.: Ako vzniká básneň.

29.4.2014 o 14.00 hod., UK PU

doc. PhDr. Peter Káša, CSc. a kol.: Z Rzeszowa do Prešova a späť

TVORIVÉ DIELNE

Divadelná skúška ako téma predstavenia alebo štúdia: Partner – kolektív.

(29. – 30. 4. 2014) (K. Horák, M. Pukan, E. Kušnírová)

Monodráma ako umelecký druh. (25. – 26. 4. 2014)

(L. Šafranová, D. Laciaková, F. Franko)

Performance alternatívnych divadelníkov: Potkan ako téma.

(30. 4. – 1. 5. 2014) (J. Jendríčkovský, P. G. Hrbatý)

Študentské divadlo VYDI, Nitra: Divadelný workshop. (30.4.2014)

(M. Kráľiková, M. Doričová a kol.)

Klasický dramatický text a jeho moderná inscenačná podoba. N. Machiavelli:

Mandradora. (22. 4. – 24. 4. 2014) (V. Kozmenko-Delinde, E. Kušnírová)

Téma slovenskej gastarbeiterky v multimedialnom divadelnom diele. (29.

4. – 1. 5. 2014) (D. Laciaková, M. Pukan, K. Horák, J. S. Sabol)

Akademia Ruchu Warszawa: Podmienky vizuálnej komunikácie.

(25. 4. – 26. 4. 2014) MS DAD (piatok: od 10.00 do 12.30, od 16.00 do 19.00) (sobota: od 10.00 do 14.00, od 16.00 do 20.00) (J. Krukowska, J. Baidyga)

Scénický pohyb a choreografia moderného tanečného výrazu

v etnodivadle. (1. 5. – 2. 5. 2014) (J. Letenay)

Ostatné workshopy budú realizované v Skúšobni ŠD FF PU (Starý internát PU)

POROTA

AKADEMICKÝ PREŠOV 2014

Súťaž študentské divadlá:

PhDr. Miron Pukan, PhD. (FF PU Prešov)

prof. PhDr. Karol Horák, CSc. (FF PU Prešov)

doc. PhDr. Peter Káša, CSc. (FF PU Prešov)

Mgr. Eva Kušnírová, PhD. (FF PU Prešov)

doc. PhDr. Ján S. Sabol, PhD., ArtD. (FF UPJŠ Prešov)

Súťaž v umeleckom prednese:

doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc. (FF PU Prešov)

PhDr. Miron Pukan, PhD. (FF PU Prešov)

PaedDr. Mária Kuderjavá (PF PU Prešov)

Mgr. Lenka Regrúťová, PhD. (FF PU Prešov)

Mgr. Diana Laciaková (ÚDaFV SAV Bratislava)

Súťaž vo vlastnej literárnej tvorbe:

prof. PhDr. Marta Součková, PhD.

(Novosadská univerzita, Srbsko)

doc. PhDr. Ján Gavura, PhD. (FF PU Prešov)

Mgr. Peter Milčák, PhD. (Bieloruská národná

univerzita)

Mgr. Lenka Šafranová (FF PU Prešov)

Súťaž v umeleckom preklade:

doc. PhDr. Ľudovít Petráško, CSc. (FF PU Prešov)

doc. PhDr. Ján Gavura, PhD. (FF PU Prešov)

Mgr. Ivana Kupková, PhD. (FF PU Prešov)

Mgr. Marek Mitka, PhD. (FF PU Prešov)

SLOVENSKÉ KOMORNÉ DIVADLO, MARTIN PATRIK OUREDNÍK: EUROPEANA - STRUČNÉ DEJINY 20.STOROČIA [off]

Autor: Patrik Ouředník | Dramatizácia: Ján Luterán, Miroslav Dacho | Dramaturgia: Róbert Mankovecký | Scéna: Ján Ptačin, Michal Lošonský | Kostýmy: Eva Kleinová | Pohybová spolupráca: Tomáš Mischura | Réžia: Ján Luterán Hrajú: Viliam Hriadel, Marek Geisberg, Eva Gašparová, Kamila Antalová, Daniel Žulčák

Foto: Slovenské komorné divadlo - Europeana

Patrik Ouředník – spisovateľ a prekladateľ, takmer tridsať rokov žijúci vo Francúzku, kde vyštudoval francúzsku literatúru a dejiny náboženského myslenia, v súčasnosti pôsobí ako profesor na Univerzite v Noulagute sa stal predlohou na spracovanie Slovenského komorného divadla v Martine.

Knih Europeana je podľa dramaturga Róberta Mankoveckého pre divadelných dramaturgátov obrovskou výzvou. Márne by sme hľadali príbeh, situáciu, sužet, akékoľvek východiská pre dramatický dialóg. Europeana je inšpiráciou, východiskom, návodom ako postupovať, estetickým limitom určujúcim hranice, ponúka pestrofarebnú jazykovú štruktúru plnú humoru, satizmu a irónie. Konania, situácie a fabulácie musia tvorcovia divadelnej inscenácie objaviť sami podľa Ouředníkovho stručného návodu, skrytého medzi riadkami Europeany, skonštatoval Mankovecký.

Europeana, s podtitulom Stručné dejiny dvadsiateho storočia je ironickou autorskou výpoveďou o hystérii ľudstva v našej nedávnej minulosti, správou o brutálnom vojen a revolúcií, o kolaborácii vedy a techniky so zlom, o mediálnom falšovaní skutočnosti, o intelektuálnych teóriách, z ktorých po obnovení prameňov len prázdnota a bezradnosť. Je to text, ktorý skôr ako o 20. storočí hovorí o tom, ako sa o 20. storočí referovalo a čomu ľudia v 20. storočí dokázali uveriť.

P.A.T. M.H.L. [off]

Scenár, výtvarný koncept, réžia, performer: Sláva Daubnerová Dramaturgia a zvukový dizajn: Pavel Graus | Videoart: Lukáš Kodoň | Pohybová spolupráca: Emil Piš | Odborná spolupráca: doc. PhDr. Nadežda Lindovská | Partner: Divadelný ústav, Bratislava
Produkcija: P.A.T. platforma pre súčasné divadlo a Štúdio 12, Bratislava

„Nedívate sa nikdy nazad, len vpred. Obdivujem Vás. Nevidíte tam niekde vpredu aj mňa? Len sa dobre dívajte, musím tam niekde byť a veľmi šťastná. Toto „má dať“ mi dlhuje život, ja som už svoje v zmluve vrchovato spinila.“ (List sebe samej, 7.10.1962), (M.H.L. Synopsa)

Magda Husáková – Lokvencová by mohla byť prvou slovenskou režisérkou aj tisíckrát, no keby jej život nebol bohatý na toľko dramatických udalostí, sotva by dnes mohla vzniknúť dokumentárna inscenácia takéhoto rozsahu a kvality. Avšak život, ktorý Husáková – Lokvencová žila, doba, ktorej bola svedkom, povolanie, ktoré si zvolila, ľudia, ktorí sa stali spoločníkmi jej života, ale aj jej samotný charakter, sú silnými podnetmi na tvorbu nových umeleckých foriem.

Monodráma autorky, režisérky a herečky Slávy Daubnerovej sa logicky sústreďuje na tri najzávažnejšie okruhy udalostí zo života postavy. Osobný a rodinný život Magdy Husákovvej – Lovkencovej, profesionálnu kariéru a politické zmeny, ktoré ovplyvňovali a nivočili obe oblasti jej života. Daubnerová ako autorka textu má už skúsenosť s tvorbou textu fragmentárne poskladaného z viacerých informačných zdrojov. Cely text vychádzal z komentárov, rozhovorov a súkromných denníkových záznamov francúzskej výtvarníčky Louise Bourgeois. V prípade scenára k inscenácii M.H.L. zachádza Daubnerová ešte o kus ďalej. Na vytvorenie komplexného obrazu života Magdy Husákovvej – Lokvencovej využíva okrem súkromnej korešpondencie a rodinného archívu aj režijné poznámky, dobové kritiky a početné dokumenty pochádzajúce z archívov Ústavu pamäti národa, Divadelného ústavu v Bratislave, Bezpečnostných složek v Prahe či Ústavu pro studium totalitních režimů v Prahe. Daubnerová tak vytvorila text, ktorého hodnota je nielen vysoko umelecká, ale aj dokumentárna.

Slovo – spoločensko politický týždenník ročník XII, č.19, s. 35
VLADIMÍR BLAHO (divadelný publicista)

Foto: P.A.T. - M.H.L.

BÁBKOVÉ DIVADLO, KOŠICE O. ŽIUGŽDA: POTKANIAŔ [off]

Réžia: Oleg Žiugžda | **Preklad:** Juraj Andričík | **Dramaturgia:** Ivan Sogel | **Scénografia:** Valerij Račkovskij | **Hudba:** Pavel Kondrusevič
Asistent réžie: Miroslav Kolbašský | **Účinkujú:** Beáta Dubielová, Erika Molnárová, Juraj Fotul, Miroslav Kolbašský, Peter Orgován

Unikátne bábkové predstavenie podľa nemeckej stredovekej legendy a poémy Mariny Cvetajevovej (považovanej za klenot ruskej literatúry 20. rokov 20. storočia).

V roku 1284 je mesto Hameln zamorené potkanmi. Do mesta prichádza neznámy muž, ktorý prisľúbi mestánom, že tento problém vyrieši, obyvateľia mu na oplátku prisľúbia peňažnú odmenu. Neznámy muž súhlasí a zahrá na svojej písťálke. Jej melódia odvádza potkany až do rieky Vezeru, kde sa utopia. Napriek úspechu meštania porušia svoj sľub a odmietajú mu zaplatiť za vykonanú prácu. Zlostný potkaniar odchádza, aby sa o nejaký čas neskôr vrátil a pomstil.

Je 26. júna 1284 – hamelnčania sú v kostole a potkaniar sa vracia, aby znova vylúdi svoju melódiu. Avšak tentoraz melódiu jeho písťalky nasledujú hamelnské deti. Stotridsať chlapcov a dievčat odvádza potkaniar z mesta. V tomto uzlovom momente sa, ale verzie príbehu líšia: podľa jednej potkaniar vlákal všetky deti do jaskyne, z ktorej už nikdy nikto nevyšiel, iná hovorí o chromom dieťati, ktoré zostalo pozadu a tak mohlo všetko povedať dospelým z Hamelnu, ďalšia verzia tvrdí, že potkaniar utopil deti vo Vezeru rovnako ako predtým potkany a ďalšia zasa, že deti vrátil, až keď mu meštania zaplatili.

Už po stáročia sa o tejto legende vedú výskumy, avšak zostali len dohady a hypotézy, nikdy sa nezistilo, čo sa presne v Hamelne stalo.

Poéma M. Cvetajevovej i scenár O. Žiugždu sú farbitisté, plné symbolických obrazov, čo ich robí príťažlivé pre súčasné bábkové divadlá.

Inscenácia je zaujímavá pre široký okruh divákov, pretože rozprávkový zálad tohto filozoficko – poetického diela je zrozumiteľný dospelým i deťom.

DIVADLO NA OSMIČKE, NITRA H. FAČKOVEC: KAJCO [on]

Scenár: Henrich Fačkovec | **Réžia:** Roman Valkovič | **Hudba:** Júlia Jušta Geletková , Zuzana Horečná ,Monika Urdová , Daniela Černá, **Dávid Poloň, Juraj Hrubý | Hraji:** Veronika Šidlová, Henrich Fačkovec , Roderik Virágh, Miroslava Pepierniková, Júlia Jankovičová

„Inšpiráciu som čerpal zo svojho okolia, z vlastnej rodiny, od blízkych. Asi pred dvomi – tromi rokmi som videl predstavenie Radošinskeho naivného divadla, a povedal som si, že niečo také by som chcel napísať sám...“ H. Fačkovec
Tradičného divadelného priestoru sa pod režisérskou taktovkou Romana Valkoviča zmocnili nitrianski študenti z Divadielka na osmičke, ktorí treťým spôsobom zaznamenali príbeh dvadsaťosem ročného dedinského chlapca, hľadajúceho dosiaľ nepoznanú lásku. Dobrá povest je na dedine najdôležitejšia, a tak povest starého mládenca, akým je Karol, ňou rozhodne nie je. Najstí však lásku je niekedy omnoho ťažšie, ako by sa dalo čakať a mať správneho dohadzovača, Roderika Virágha, je priam nevyhnutnosťou.

„Lúbi, nelúbi, vyberať si nebude!“

Henrich Fačkovec alias Kajco či Karolko, ako ho volala mama, sa predviedol v úlohe neskúseného, a prakticky i nepoužiteľného chlapa. Humorné a nenásilne vypointované rozhovory pridávajú na komplexnom vyznievaní hry. Už úvodný monológ navnadí diváka na jeho ďalšie pokračovanie. Atmosféru scény dopĺňa spevácke trio s gitarou.

Foto: Divadlo na osmičke - Kajco

TEATRO COLORATO, BRATISLAVA NOEMOVA ARCHA ALEBO NEZABUDNI NA SLONA [on]

Autor textovej predlohy: Juraj Fotul; **Peter Weinciller** | **Dramaturgia:** Juraj Fotul | **Scéna a kostýmy:** Miriam Horňáková | **Hudba a hra na akordeóne:** Adam Hanzl | **Réžia:** Peter Weinciller

Nedáľeko mesta Nimiveh boli v roku 1853 objavené dokumenty, ktoré opisovali potopu sveta avšak, sú oveľa staršie ako Biblia. Následný výskum ukázal, že príbeh o potope sveta a jej hrdinovi Noemovi sa absolútne nezakladá na pravde. Väčšina biblických príbehov je prebratá zo starších kultúr, napríklad od Sumerov či Babylončanov. Tak čo vlastne možno pokladať za reálny fakt? Za najvierohodnejšie tvrdenie možno pokladať, že tento biblický príbeh bol zostavený z dvoch odlišných príbehov dvoch rôznych civilizácií. „Ak prvá kapitola Biblie nie je pravda, tak potom aj jej zvyšok je veľmi otázný.“

(Charles Darwin)

Vtipné, svieže spracovanie starobylej témy Noeho a potopy sveta formou divadla objektu prináša Divadlo Colorato.

REMÍNISCENCIA AKTÍVNEHO TVÓRCU SMRŤ (Z) JÁNOŠÍKOVA

Takmer každé moderné autorské divadlo je zároveň experimentálnym divadlom. Preto často začína... alebo i zotrúva... na neprofesionálnej pôde. Charakteristická je kreatívna prepojenosť všetkých jeho tvorcov, a zároveň i nasledujúce špecifická: relatívna stálosť súboru, mnohostranná originalita a vyhranenosť tvorby, vychádzanie z individuality hercov, osobitá poetika, svojbytný zmysel pre humor, niekedy i dlhodobé tematické zacielenie jeho dramaturgie.

Príkladov na autorské divadlo je v slovenskom alternatívnom kontexte množstvo, dlhé roky požíva vo svojej tvorbe postupy autorského divadla i ŠD FF PU Prešov a práve k jednej produkcii tohto typu uvedenej počas AP 2013 by sme sa chceli ešte pred otvorením AP 2014 vrátiť.

Autorské divadlo JHSI vzniklo v rámci Výpredaja a určujúcou témou bolo výročie popravy slávneho slovenského zbojníka. Inscenácia priniesla odlišný pohľad autorov na jednu z významných a historiou opradených osobností. Dielo je zaujímavou divadelnou zmesou rôznorodých prvkov, a práve preto sa herci ŠD FF PU rozhodli preniesť alternatívne spracovanie historickej témy i na festival AP.

Z rozhovoru s P.G. Hrbatým a J. Jendrichovským (ŠD FF PU, Naj s.r.o.)

Prečo práve Jánošíkova téma? Myslíte, že práve „ona“ dokáže oslovit mladého človeka?

Tých dôvodov tu bolo niekoľko! Od 300. ročného výročia popravy, cez vnútornú polemiku takmer každého Slováka o osobnosti Jánošíka, až po osobnú potrebu vyjadriť vlastnú predstavu o smrti tohto, môžeme povedať, národného hrdinu. Druhú vec je, že spomínaná téma nie je len mýtom, ktorý vytvorili štúrovci a dnes je len akýmsi archaickým historickým výkrikom o potrebe národného hrdinu. Pýtam sa: „Je téma Jánošíka úplne vyčerpaná?“ Prirodzene, že nie a pochybujem, že niekedy vyčerpaná bude. A my, prislúšníci dnešnej modernej generácie taktiež cítíme potrebu vyjadriť sa. Chceme ponúknuť spoločnosti pohľad, nielen na reálnu postavu Jánošíka, ale aj na tradíciu, v ktorej bol zobrazovaný, teda historickú a literárnu.

A či táto téma dokáže oslovit mladého človeka? Čo dnes osloví mladého človeka? A čo by ho malo

oslovit? Aj keď sa téma zdá vyčerpaná, stále je aktuálna. V dnešnom obdobe kultúrneho úpadku je vnútorná povinnosť umenia používať témy, ktoré človeku vracajú jeho dôstojnosť. Myšlienka inscenácie JHSI, je podľa môjho názoru, práve toho charakteru. A teda v konečnom dôsledku na príklade historickej osobnosti a jej rozhodnutí vo vtedajšom dobovom kontexte chceme ukázať dnešnému človeku, ako si môže zachovať svoju dôstojnosť aj v dnešnej dobe.

Ako ste pri tvorbe postupovali – povedzme od náčrtu k výslednému tvaru?

Myšlienka prepojenia témy Jánošíka s formou kánonického spevu – pašii vznikla už približne rok predtým, ako bol napísaný text. Moja práca v ŠD FF PU nie je nikdy samostatná. Tvorivá väzba medzi mnou a Jánom Jendrichovským sa ukázala ako mimoriadne funkčná a plodná (aspoň pre mňa).

Teda s touto myšlienkou som predstúpil pred Jána a dlhodobu sme o téme diskutovali. V prvej časti priprav išlo o naštudovanie viacerých podkladov, ktoré o Jánošíkovi máme k dispozícii. Potom sme sa asi zhruba mesiac pred plánovaným predstavením stretli a pokúsili sa načrtnúť text inscenácie. S prvou verziou sme neboli spokojní, najmä však Jano a tak vypracoval verziu novú – aktuálnu. Keď mi ju poslal mailom, úprimne som sa potešil. Text bol precíznym spracovaním témy so všetkými historicko-literárnym odieňmi, aké dokáže vypracovať len Jano. Prirodzene, mal som určité výhrady voči niektorým pasážam, ale napokon sme sa dohodli. Zároveň sme sa dohodli, že pri výstavbe polybových obrazov uskutočnime Jánove predstavy, pričom ja budem garantovať ich naplnenie. Po dokončení textových a priestorových skúšok bolo už len otázku hereckých schopností, ako vytvoriť ucelené predstavenie. A keďže herci pristupovali zodpovedne a boli schopní vytvoriť z našich predstáv skutočné dielo, boli sme po niekoľkých skúškach pripravení predstaviť inscenáciu divákovi. Asi toľko.

Čo bolo pre Vás inšpiráciou?

Jánošík! Veď to je inšpirácia samotná. Ak zozbierate všetky výročky, diela, myšlienky atď. získaťe milión alternatív, ktoré môžu človeka inšpirovať. Jánošík tvorí inšpiráciu pre myšlienku predstavenia a forma bola inšpirovaná našimi a to je ďalšia téma, o ktorej by sme sa mohli tiež rozprávať.

Pri tvorbe sa snažíte o vykreslenie hrdinov, antihrdinov alebo sa nad týmto princípom nezamýšľate?

To je nosná myšlienka takmer každej inscenácie, na ktorej pracujeme. Snažíme sa s Jánom ponúknuť divákovi pohľad na skutočnosť, že nie sú

rame, ale v konečnom dôsledku sa nepridržiavame nejakej presne vytýčenej poetiky.

Počas AP tvoríte aj so ŠD FF PU a zároveň máte i vlastné, vo väčšine autorské produkcie? Prečo? Teda, že sa infiltrujete do skupiny a potom zase mimo nej?

Predpokladám, že hovoríte o performatívnych predstaveniach.Tie sú jednou z najpopulárnejších foriém moderného umenia a to nielen divadla, ale aj hudby, tanca a podobne. Takzvané „flash“ predstavenia organizujú filharmónie v iných krajinách celkom bežne, rovnako ako aj tanečné štúdiá a ďalšie inštitúcie. Pýtam sa, prečo by sa niečo obdobné nemohlo diať i v divadle? Určite poznáte to klišé „Divadlo sú dosky, ktoré znamenajú svet“, toto klišé je však v skutočnosti obrátené a teda: „Svet to sú dosky, ktoré znamenajú divadlo!“. A tento výrok už nie je klišé, ale pravdou! My ju len odhaľujeme...

V čom pokladáte vašu tvorbu za špecifickú a možno i inovatívnu?

Čo je na svete nové a špecifické, ak tu už všetko bolo? No predsa to, čo tu nebolo! Naše individuality. Aj keď v otázke, či sme tu boli, alebo neboli sa s Jánom rozhádzame. Slovom naše nemyslím moju a Jánovu individualitu, ale snažíme sa apelovať na jedinečnosť každého človeka, ukázať mu, aký je a aký môže byť. Neviem, či sme vďaka tomu špecifickí či inovatívni – pravdepodobne nie! Ale ako som napísal, každá nová interpretácia je v niečom inovatívna, tak asi možno niečo aj inovujeme. To necháme posúdiť divákovi. Ak je niečo možno také špecifické – tak len na okraj, často prepájame súvislosti medzi tým, čo bolo, čo je a čo možno bude. Ďalším faktorom je, že sa nebojíme spracovať akúkoľvek novú tému akoukoľvek novou formou.

Načo stavíte tento rok? Máte predstavu, čo by ste publiku chceli predstaviť? Ak áno, predstavte nám vaše ambície.

Tento rok máme rozbehnutých viacero projektov s profesorom Horákom, pánom režisérom Delindem atď. Čo sa týka našej vlastnej tvorby, určite sa divák môže tešiť na performance, o ktorých som písal vyššie a rovnako sme sa s Janom dohodli, že sa zapojíme do súťaže s našou „starou vecou“ Potkan potkanovi človekom. A teda diváci nájdú v tohtoročnom programe i naše predstavenia.

Máte spoločné autorské ambície s kolegom Jendričovským i do budúcnosti?

„Tak, určite!“ rečou našich hokejových reprezentantov. Viac povedať nemôžem lebo neviem, ono spoločná inšpirácia prichádza nečakanjšie ako prešovská MHD.

Za rozhovor ďakuje a praje veľa kreativity počas AP 2014 redakčný tím.

[apečkoviny] VŠMU, BRATISLAVA JAMES SAUNDERS: TALK TO ME [off]

Preklad: Oliver Méres | Réžia: Jana Smokoňová | Dramaturgia: Katarína Cvečková
Úprava: Jana Smokoňová, Katarína Cvečková
Scéna: Ema Teren | Kostýmy: Gabriela Timoranská | Produkcia: Dominika Zelinková, Patrícia Kovalová | Hudba: Richard Autner
Hrajú:Barbora Andrešičová, Richard Autner, Martin Durkáč, Jana Labajová , Viktória Predanociová, Dávid Uzsák

JAMES SAUNDERS

Fúzatý, šlachovitý a seriózne pôsobiaci muž, ktorého prejav sa nezaobíšiel bez ironickej intonácie, bol jedným z najvýraznejších hlasov vlny nových britských dramatikov začiatku druhej polovice dvadsiateho storočia. Narodil sa v roku 1925 v Islingtone (severný Londýn) v období „triedneho nepriateľstva, nezamestnanosti a chudoby“.

Saunders využíval drámu ako priestor, v ktorom je možné pohať sa s filozofiou, psychológiou, históriou a variabilitou jazyka. Naplno využíval slovné hry a paradoxy, písal dialógy náladové a vyostrené, najmä, keď ich témou bola rodina, vzťahy a sex. Ako dramatik našiel „živnú pôdu“ v sieti dialógov, ktoré evokujú mnohé asociácie. Jeho dramatický prejav je založený viac na slove ako na vizuálnosti, preto si jeho hry vyžadujú sústredenosť a pozornosť. Každé slovo má svoju váhu a osobitý význam. Saunders sa postupne stal jedným z popredných britských predstaviteľov absurdnej drámy

Talk to me sú mikroskopické náhľady či sondy do každodenného života troch bežných vzťahov v rôznych časových etapách. Inscenácia zobrazuje základné štádiá vzťahu muža a ženy – spoznávanie sa, zamilovanie, spolužitie, veľké vášne i rezignáciu. S použitím briskného humoru, nadsledu a irónie autora Jamesa Saundersa mapuje rôzne stereotypné správania a klišé v partnerských vzťahoch, zároveň však jemne upriamuje pozornosť na dôležitosť a význam „toho druhého“.

A uprostred všetkého stojí posledné jablko... Jablko ako symbol pokúšenia alebo jablko sváru ako znak večného boja o nadradenosť. V tomto prípade je aj symbolom vzťahu medzi mužom a ženou. Predstavuje všetko, čo do vzťahu prinášajú, to, čo ich spája a zároveň oddeľuje.

DIVADLO THÁLIA, KOŠICE JEDERMAN [off]

Dramaturgia: Forgács Miklós | Vizuálna kon-

Foto: VŠMU - Talk to me

zultantka: Gadus Erika a.h. | Pohyb: Kántor Kata | Hudba: Laktos Róbert | Hrajú: Márkus Judit, Nagy Kornélia, Illés Oszkár, Lax Judit, Szabadi Emőke, Varga Lívia, Petrik Szilárd, Havasi Péter, Nádasdi Péter, Bocsárszky Attila

Moralita Pétera Kárpátiho Everymen alebo Jedermann je druhou premiérou v Divadle Thália. Táto hra je jedným z najhodnotnejších a nadsťasových textov významného maďarského dramatika posledných desaťročí. Kárpáti nám prerozpráva každodenný banálny príbeh človeka, ale súčasne jeho osud rozširuje a pretvára na univerzálnu skúsenosť. Nehovorí len o osobe z mäsa a kostí, ktorá pre nás môže byť známa z pouličného virvaru, z hociktorého úradu alebo z nášho blízkeho okolia, ale o archetype prepožičanom zo stredovekého žánru morality, o Hocikom. O človeku, ktorého v úplne nečakanej chvíli života navštívi, vyhľadá Smrť. Núti ho, aby sa vysporiadal so svojou existenciou, doterajšou životnou púťou, nech sa obzrie späť, aby videl, ako žil, čo robil doteraz a nech skúsi urobiť poriadok vo svojich medziľudských vzťahoch, aby odpovedal na veľké otázky, kto je, čo dosiahol a čo zanechal za sebou.

Foto: Thália - Jederman

U Pétera Kárpátiho navyše Hocikto – Everymen je žena. Neupravená, zanedbaná, rozvedená žena v strednom veku, ktorá sa dozvie, že je smrteľne chorá. Zľakne sa, a odrazu sa pre ňu všetko stane dôležitým. Všetko, čím sa doteraz nezaoberala, prehliadla, chce teraz objasniť a vidieť jasne. Uvedomuje si, že jej bytie bolo prázdne, že ignorovala ostatných, ale aj seba, jej všedné dni plynuli pod tlakom nejakého chladného, mechanického poriadku.

Hra skúma bytie bežného človeka, ktorý sa vo svojej malosti a zdánlivej zbytočnosti stane kozmickou, veľkolepou udalosťou.

my a sexuálne narážky. Pozývame Vás na predstavenie o mačke a myši. Ale pozor, dokážete rozoznať, kto je skutočný lovec a kto je v tejto hre obeťou?

J A A M Y MIROSLAVA PRIŠKINOVÁ: PE-KELNÍCI [on]

Projekt Pekelníci je určený pre vekých i malý ch divákov. Rozpráva príbeh o čertoch, ktorý si chcú do pekla zadovážiť sluhu. Pri vyberaní vhodného pozemského kandidáta, do pekla unesú Adama, ktorý sa práve doma učí na písomku. Keď Adam príde do pekla najprv sa teší, no neskôr zisťuje, že... Na propagáciu Vášho predstavenia a súboru prosíme poslať čo naj-skôr plagát, bulletin, program ak je to možné i fotografie.

ŠTUDENTSKÉ DIVADLO KATEDRY GERMANISTIKY FF UPJŠ, KOŠICE H. KLEIST: ROZBITÝ DŽBÁN [on]

Heinrich von Kleist patrí medzi klasikov nemeckej dramatickej literatúry s jeho hrami sa stretávame pomerne často aj dnes (predovšetkým v nemecky hovoriacej oblasti), preto niet divu, že práve tento autor sa stal námetom pre študentov germanistiky.

Dramatické dielo Heinricha von Kleista (1777 - 1811), prudkého, nepokojného a rozjatreného človeka, prenikavo odráža osobnú drámu umelca v spoločenskej realite doby, v ktorej žil a tvoril. Napriek jeho ambíciám napísať veľkú drámu, lepšiu ako Shakespeare či Goethe, je jeho najvydarenejšou i najúspešnejšou hrou prekvapujúco komédia Rozbitý džbán.

Zo žánrového obrázku holandského vidieka, ktorý Kleista k napísaniu hry pôvodne inšpiroval, vytvoril komédiu s nápadito skomponovaným dejom a brilantne napísanými dialógmi. Formou ostrej spoločenskej satiry sa v nej banálny spor o rozbitý džbán zmení na kolotoč súdnych prieťahov, klamstiev a pretvárek.

Rozbitý džbán je detektívna komédia s páchatelom známym od samého začiatku. Je zaujímavé sledovať, ako ďaleko je možné s klamstvom zájsť a ako dlho je možné udržať sa pri moci. Téma nanajvýš súčasná!

ŠTUDENTSKÉ DIVADLO

Už samotný terminologický pojem študentské divadlo“ implikuje celý rad príbuzných synonym – generáčné, nezrelé, amatérske, emancipačné, alternatívne, výskumné, laboratórne, experimentálne, recesistické, mladé, intelektuálne, otvorené, slobodné, iné a pod. (...)

PUKAN, Miron: Študentské divadlo, malé javiskové formy, otvorené divadlo, divadlo mladých. In Reflexie divadla, divadlo reflexie. Prešov: FF Prešovskej univerzity 2011, s. 32. ISBN 978-80-555-0502-2

ON – súťažné študentské divadlá OFF – domáce nesúťažne profesionálne alebo polo profesionálne divadlá OFF OFF – zahraničné nesúťažne profesionálne alebo alternatívne divadlá

ŠD FF PU PREŠOV „ČLOVEK ETUDOVÝ“ ALÉ-BO„KONŠPIRÁCIA“ ALEBO „OD SKÚŠKY K PREDSTAVENIU (POHYBOVO – VERBÁLNA KREÁCIA).“ [on]

Scenár, realizácia: prof. PhDr. Karol Horák, Csc. | Dramaturgia: PhDr. Miron Pukan, PhD. Spolupráca: Mgr. Eva Kušnírová, PhD.

Svetlo: Belo Szentesi | Hrajú: R. Pazera, V. Olexová, B. Repková, D. Novotný, P. G. Hrba-tý, J. Jendrichovský, P. Hudák, Š. Slovinský

Tieto predmety mu prináša vedec v bielom plášti, či vojak v uniforme. Postupne taktó prechádza od sebavyjadrenia, k spolupráci v dvojiciach až ku skupinovému a davovému spôsobu rozprávania príbehov. V pozícii diváka vidíme vo finále širokú škálu etúd, ktoré autori formálne pôsobivo usporiadali a prispôsobili počtu hercov.

Pod názvom „Konšpirácia“ hovoria rovnakí herci v tom istom predstavení o kolobehu ľudstva. Človek na javisku najprv individualisticky objavuje svet, v ktorom žije, prostredie i predmety, ktoré v ňom stretáva. V momente stretu s ľuďmi , sa mu začne pred očami meniť svet. Po zdánlivom svadobnom happyende ľudstva a medových týždňoch v destináciách známych zo Živej panorámy sa však ľudia dostávajú do konfliktu. Čarovné je využite robotického vysávača v opozícii proti ľudskému davu ako demonštrácia zvedavosti, zastrasovania, náboženských, mocenských i materialistických sporov. Konšpirácia ukazuje ľudstvo, akým sa stávame skrz moc matérie.

Posledná oficiálna (pomenovaná) rovina predstavenia nesie názov “Od skúšky k predstaveniu (Pohybovo – verbálna kreácia)”. Herci demonštrujú priebeh tvorby predstavenia. Podobne ako pri „Človeku etudovom“ sledujeme spoznávanie priestoru, predmetov, spoluhercov a sily skupinového vyjadrenia. Z tohto uhla pohľadu však herci hrajú, podľa logiky názvu, skúšajúcich hercov. Sledujeme teda primárne herca, jeho prácu a kroky, ktorými musí prejsť pri tvorbe predstavenia. V závere, pri ktorom cez prvú optiku napíňal „tvorca” základné potreby „Človeka etudového”, v druhom prípade cielene ničil ľudstvo také aké je, v tomto treťom prípade iba rozdeľuje odmenu hercom, ktorí mimo javiska tiež nie sú ničím viac než opicami. Rovnako ako my ostatní.

Matej Moško (ÚDaFV SAV Bratislava)

DIVADLO POÉZIE MALÁ SCÉNA BRATISLAVA/ PREŠOV HVIEZDOSLAVOV [on]

Autori textu: Jarko Broz, Gregory Corso, Džabrá Ibrahim Džabrá, Thomas Stearns Eliot, Ľubomír Feldek, Lawrence Ferlinghetti, Arthur Giovannitti, Jerzy Górzanski, Pavol Horov, Pavol Orságh Hviezdoslav, Robinson Jeffers, Katarína Kuchelová,

ŠTUDENTSKÉ DIVADLO P.A.D.A.K ALEXANDRU POPESCU: OBCHOD S HRAČKAMI [on]

Obchod s hračkami je moderná rozprávková hra rumunského autora Alexandru Popescu, oscilujúca na pomedzí hier pre deti a dospelých divákov. Dominantnou je téma času, resp. jeho strata, problém nenásytlosti, túžby chcieť stále viac, nespokojnosť s tým, čo človek má a pod. Rámcová situácia príbehu a najmä jeho protagonisti pripomínajú známy motív z anglickej literatúry. Dievčatko Dina a zajačik Teofil, ktorý ju sprevádza cestou lesom sú len šťastí alúziou na postavy z rozprávky Alicia v krajine zázrakov. Obchod s hračkami však nie je kópiou ani ponáškou na Aliciu v krajine zázrakov a nemožno ho ani zaradiť medzi nonsensovú literatúru. Popescu bol v 70. rokoch 20. stor. výnimočný autor, pretože v línii klasických rozprávkových hier na ľudové motívy, zvieracích hier a realisticky kreovaných hier, priniesol odlišnú poetiku. Obchod s hračkami je antirealistickou, „snovou“ hrou, plnou symbolov, v ktorej nastoľuje filozofické a etické otázky.

VYDI, NITRA DIŠPUTA VEREJNÁ (O PRINCOVI A KOŇOVI) [on]

Scenár a réžia: Martina Doričová | Drama-turgia: Marcela Králiková | Technická spolupráca: Jakub Jobko | Inscenáciou sprevádza: Zuzana Glatzová | Hrajú: Podučinkujúce - Alžbeta Balková, Barbora Michaliková, Veronika Slezáková | Figuranti - Jakub Prok, Matúš Turčan, Tomáš Truchlík

Martina Doričová vo svojej autorskej inscenácii aktualizuje oblasť ženskej sebareflexie. Ťažkosti troch žien pri hľadaní ideálneho, vysnívaného partnera / princa.

Tri herečky, moderátorka a traja mužskí figuranti sa zábavným spôsobom snažia o dosiahnutie autenticity vo výpovedi. Využívanými prostriedkami sú - hudba, spev, kabaretné prvky.

Nosnou ideou hry je úvaha nad existenciou ideálneho partnera.

„Aha, tam je! Dokonca počuť zvuky konského cvalu. Je možné, aby spolu s cvalom prišiel i návod, ako sa dopracovať k dokonalému vzťahu?“

A čo ak je odpoveďou empiria vlastného života. Posolstvá kníh, príručiek či mediálnych rád sú len čiastočným riešením. To pravé schopné prebudenie drie-me niekde vo vnútri každého z nás.

Nitrianski študenti Katedry hudby PF UKF prichádzajú s niekoľkými autorskými produkciami, v kto-

Christian Morgenstern, Národné osvetové centrum, Pavol Náther, Agda B. Pain, Edgar Allan Poe, Anna Rakovská, Marcin Świątlicki, Miroslav Válek | Autori scenára: Diana Laciaková, Michaela Zakuťanská, Pavol Náther, Anna Rakovská | Názov inscenácie: HVIEZDOSLAVOV (prvá časť trilógie zo súčasného slovenského ochotníckeho divadla. divadlo poézie.) | Réžia: Veronika Pavelková a kol. | Dramaturgia: Diana Laciaková a kol. Návrh scény a kostýmov: Michaela Zakuťanská a kol. Zvuk: Ondrej Ľubáč | Výber hudby: Diana Laciaková | Hudba: Chiki Iiki tua – Monte Carlo a zvučka Hviezdoslavovho Kubína | Remix: P. Štefka Zvuková nahrávka: Milan Lasica recitujúci Pavla Horova, básneň Kysuce (In Tak prichádzalo slovo... Polstoročie recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín (CD). Bratislava : Národné osvetové centrum a Slovenský rozhlas, 2009, Track 01 - Začiatky.)

Z (nepatetickej) lásky k Hviezdoslavovmu Kubínu...

Divadlo poézie Malá scéna Prešov vzniklo v roku 2007 ako poeticko – divadelná platforma pre experimenty s formou divadla poézie. Zakladateľky, Diana Laciaková a Eva Kašová, vystúpili so svojou debutovou inscenáciou Vzrušujúce časy na fóre Hviezdoslavovho Kubína (2007, laureátky ročníka). Išlo o príbehovú kompozíciu blízku generáčnej výpovedi. Nasledujúce roky absolvovali s inscenáciou festivaly doma i v zahraničí (najvýraznejším úspechom bolo pozvanie na Divadelný festival v Chelyabinsku, Rusko). Po nútené prestávke (geografická vzdialenosť tvorčích) vznikla spolupráca s recitátorom Pavlom Nátherom, ktorej výsledkom bol projekt Mono, prezentovaný v rámci festivalu Akademický Prešov (2012, Cena za scénický koncept). Hra Mareka Winklera pracovala s pretechnizovaným jazykom – komunikačným prostriedkom, ktorý zlyháva následným neodvratným uzatváraním sa (sveta) do komunikačného minima. Inscenačný koncept vychádzal z formálneho minimalizmu, ako základný divadelný nástroj využíval hlas (aj reprodukovateľný) a „recitačné herectvo“, ktoré však nesmerovalo k divadlu poézie.

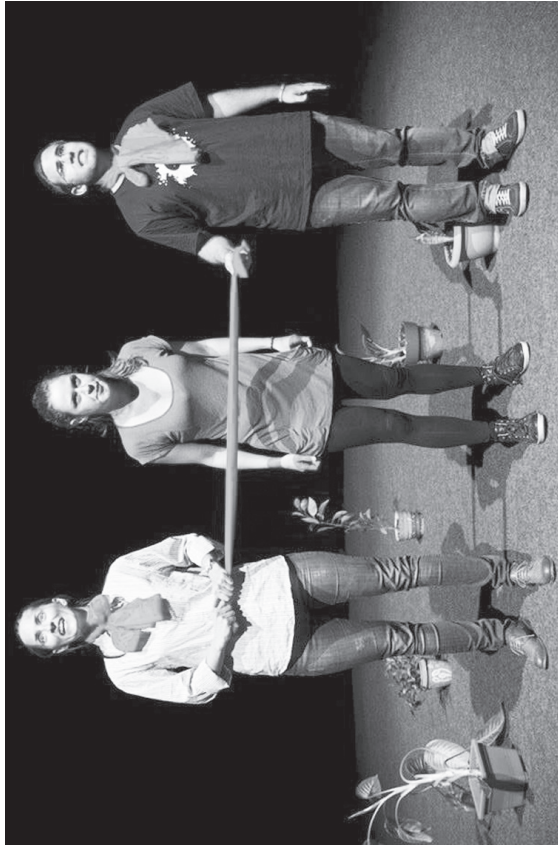

Foto: Malá scéna - Hviezdoslavov

Tento rok sa divadlo rozhodlo opäť smerovať k forme divadla poézie, avšak v ostrom kontraste s jeho obsahom. Polemickosť inscenácie HVIEZDOSLAVOV (prvá časť trilógie zo súčasného slovenského ochotníckeho divadla. divadlo poézie.) nie je samoúčelná. Vychádza z vyše desaťročných skúseností (všetkých členov tvorivého tímu) s podujatím Hviezdoslavov Kubín a z ich nie obyčajného vzťahu k nemu. Byť (konštruktívne) kritickým vyžaduje vzťah, záujem a starosť o vec. Víťazstvo je podmienené zrodom diskurzu.

Diana Laciaková

Foto: VYDI - Dišputa Verejná

rých sa naplno prejavuje to, prečo sa nazýva študentským - inklinovanie k mladosti a osobitej generáčnej výpovedi. Na čo vsadili tento rok ponúkame v krátkych anotáciách.

OZ JA A MY, KATEDRA HUDBY PF UKF, NITRA ARPÁD DÁPRA [on]

Námetom autorského predstavenia je sedem smrtelných / hlavných hriechov. Študenti UHĎU vo svojom osobitom spracovaní vytvorili vlastnú verziu hry, v ktorej sa obyčajný muž, netušiac, stane obeťou pýchy, lakomstva, závidosti, hnevu, smilstva, obzerstva i lenivosti.

Pojmom hlavný hriech sa nemyslí hriech, ktorý je pred Bohom najväznejší, najťažší či „najsmrteľnejší“. Hlavný znamená, že hriech vychádza z hlavy. V živote stretne mnoho ľudí, no nikdy nevieme, čo sa v nich skrýva. Vážny motív študenti Katedry hudby spracovali humorne.

B. GAŠPERCOVÁ: DARCA SPOMIENOK [on]

Pohybové divadlo. Príbeh o krásnom a zároveň krutom živote medzi mužom a ženou. Všetdný príbeh dnešnej doby, keď môže byť láska krutá a zároveň krásna. Dej ma divákovi ukázať pravú tvár, ktorá je ukrytá v maske.

T. ZÁRECKÝ: LÁSKA Z DOLA [on]

Nevedia prečo, no veľmi im to treba. A možno ešte viacej ako chleba. Aby im v duši pusto nebolo, aby ich mali radi okolo. Aby im bolo mátko ako v mame. Keď bolia veci ktoré nepoznáme, tu každé dieťa, plaché ako laň, na hlavu musí cítiť teplú dlaň. Bože, o takú dlaň tá ľudské mláďa prosí. V čase, keď ešte ani nevie, kto si. Našiel tá hore ten džavot tenkých hlások? Našiel. Dal si im liek. A nazval si ho láskou. (Milan Rúfus)

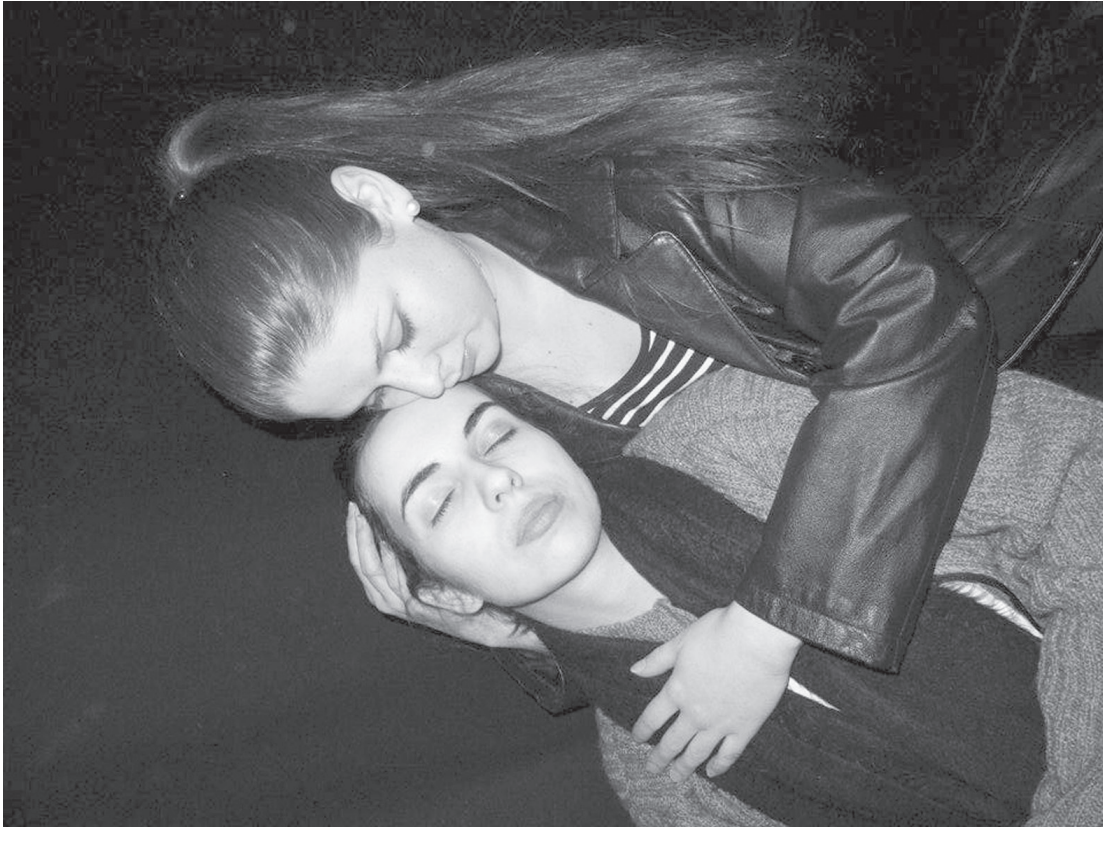

Foto: Ja a My - Láska z dola

E. ARVENSISOVÁ: A/N TO INE [on]

Názov tohto projektu, je slovnou hračkou, ktorá je alúziou na jedného z najvýraznejších a najsuggestívnejších zjavov vo francúzskej literatúre 20. storočia - na spisovateľa Antoina de Saint- Exupéryho, ktorý je aj autorom filozofickej rozprávky pre dospelých Malý princ.

Dielo vypovedá o základných životných hodnotách - o priateľstve prekonávajúcom osamelosť, o zodpovednosti a umení získať si lásku ľudí. Práve